

Samson Bodnărescu

Ce poate fi va fi

Sub gîrbove ziduri de vremi mucezite,
De veacuri trecute la creştet zdrobite,
Ce spun, cînd grăieşte greu vîntul cu ele,
C-au fost mai măreţe ca luna-ntre stele!
Ce zic, cînd lovite de trăsnet răsună,
Că mîndre şi astăzi Carpatu-ncunună!
Vezi printre ruine pastrată-n colori
Figură sinistră - bătrîn scriitori.

Stă rece ca zidul, deasupra-i ce zace,
Tăcut ca acesta el pururea tace;
Pe cartea-nvechită, scrisă-n jumătate,
Şi mîna şi pana îi stau nemişcate;
Pe fruntea sa creaţă, pe ochiul ţintit,
Se vede-o gîndire de care-i robît;
Şi barba sa laie, căruntele-i plete,
Ce-acopăr cu bucle gîrbovele-i spete,
Sunt marturi de vremea, ce mult vremui,
De cînd începuse bătrînu-a gîndi.
Deschisele pagini a cărţii de sute
De veacuri, ca dînsul, stau albe şi mute.
Şi nime pe lume nu este să ştie,
Ce gînd îl cuprinse de stă şi nu scrie?

Văzut-a el poate cum vremea tot strică:
Din falnici palaturi cum face nimică?
De tot ce-i azi mîndru şi tot ce-i iubit
Ni spune că-n lume a moarte-i venit?
Că omul de naşte ş-aduce cu sine
Iubirea de lume e numai ca mîne -
Atunci cînd începe mai viu a simţi
Dulceaţa vieţii şi dorul de-a fi -
Atunci să se vadă răpit de-acest trai?...
- Gîndiri de aceste, bătrîne, tu n-ai,
Căci ție mai multe să vezi ți-a fost dat,
De cînd tu la lume privești nencetat!

Văzut-a cum timpii din ceriuri rump stele
Și-n haos le-aruncă, să joacă cu ele?
Le fac ca să zboare, apoi le-nfîlesc,
Cît una de alta cumplit se zdrobesc
Și împlu deșertul cu-a lor fărâșuri
Ce pică adese ș-aice ca zguri,
Ș-aduc din nălțime pămîntului știre
Că ceriul - și dînsu-i supus la perire?...
Apoi întrebate prin ceriuri ce fac?
Nu vreu să răspundă, ci pururea tac?...
- Bătrîne! nici asta n-o poți tu gîndi;
În cartea ta-i scrisă demult, și o ști'!

Văzut-ai tu, poate, că-n lumea atinsă
De-a morții suflare lumina se stinse?
Că noapte adîncă de neguri eterne,
De visuri lipsite pe fire s-așterne?
Neant! ce prin sine nimic nu vestește,
Pustiu făr' de viață, ce nu se sfîrșește?...
- O, da! poate-aice stă gîndu-ți oprit?
În carte-ți de-acestea nimic n-am cetit!
Răspunde, bătrîne! răspunde, ce știi,
Cu pana în mîină de stai și nu scrii?

Păreții deodată cuprinși de-un fior
Cutremur-a rece din cap în picior.
Bătrînul din gînduri tresare uimit,
Din mîină îi cade condeiul iubit...
"O, neam! ce cu duhul străbați vecinicia
Și-n haos departe te duci cu urgia
Sub care suspini!
O, inimă slabă! de ce presupui
Perirea ș-acolo pe unde ea nu-i?
De ce, dacă moartea pe tine te-nvinge,
Crezi tu că de lume se poate atinge?
De ce ți se pare că este perire
Schimbarea de forme în vecinica fire?
O, neam! tu cu duhul ești mare, slăvit,
Cu inima însă ești mic și robit!"

(Samson Bodnărescu, *Ce poate fi va fi*, în *Poeți de pe vremea lui Eminescu*, ed. Eugen Lungu, Literatură artistică, Chișinău, 1990, pp. 166-167)